

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) XLVII (41)
Štev. (No.) 5

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES
25. februarja 1988

LUDVIK PUŠ

(1) Velik dobrotnik Slovencev

Pismo v Argentino

Dragi prijatelji!

Vera in kultura

Na izraženo željo, naj bi formuliral svoje poglede na probleme naroda v sedanosti in bodočnosti, vam pošiljam svoje misli in predloge v premislek in praktično uporabo.

Mnogo razmišljam o sedanjem položaju in o poti v prihodnost naroda v domovini ter iščem modrih odgovorov na sedanjo težko krizo. Doma pripravljajo spremembo ustave. Dobljene vesti jasno pričajo, da Beograd zateza vajeti centralizma in unitarizma in se mora upravičeno pričakovati, da bo vsaka nova ustava pomenila korak nazaj, zlasti za Slovence. Vedno bolj jasno tudi postaja, da za Slovence v sedanji državni skupnosti ni bodočnosti; ves razvoj gre v načrtno zatiranje in v končno popolno asimilacijo, kar pomeni narodno smrt.

Čas in razmere zahtevajo, da se jasno in odločno pove, zlasti ob ustavnih spremembah, da politika svobodnih Slovencev aktivno in dosledno deluje v smeri ustanovitve lastne, popolnoma samostojne, demokratično urejene države Slovenije. Vsi politični in drugi koraki merijo v to smer.

A. Sedanjanje stanje naroda

Dokler pa do tega ne pride Slovenski narodni odbor in Slovenska ljudska stranka kot vodilna organizirana predstavica naroda v svobodni predlagata in zahtevata, da se narodu v domovini ustavno priznata in zagotovita naslednji dve temeljni pravici:

1) neomejeno pravico do samoodločbe naroda o njegovi prihodnosti, vključno pravico do izstopa iz jugoslovanske federativne države;

2) dokler je Slovenije v tej federaciji, uveljavljanje principa, da se od avtonomnih narodnih republik v sedanji državi ustavno priznavajo federalni oblasti le tiste funkcije in prerogative, ki jih te republike prostovoljno odstopajo in priznavajo federalni oblasti (načelo stanstedske alternative iz l. 1961).

Podrobno navajam v naslednjem nekatere pristojnosti republiške uprave in smer njenega odločanja, ki naj jih nova federalna ustava uzakoni.

PISMO IZ SLOVENIJE

...Pri nas je vse tako čudno. Toliko podjetij trdi, da poslujejo z izgubo, slišimo o stavkah, ljudje zahtevajo zvišanje prejemkov, in to kar za 50%. Letna inflacija naj bi letos plesala okoli 200% (V Avstriji pravijo, da pride do 2 ali 3%). Mladi vse težje pridejo do služb. S področja ekologije nas strašijo s podatki o vse večjem zastrupljenju vode, zraka, zemlje. Dogajajo se grde zlorabe položajev z ene strani in surovo razkrivanje le teh z druge. Zdaj je zaupanje vedno manj utemeljeno. Stročki se majoje. Odsotni, prisilni in prostovoljni, so kar na dnevnem redu. Vedno manj je poštenjakov, ki bi bili pripravljeni prevzeti kakšen položaj. Odgovornost je odpovedala na vsej črti. Obtožbe letijo vsevpred. Drug drugega razkrinkavamo. Koliko drznih in ostrih očitkov je moč prebrati v naših časopisih.

Po drugi strani pa je zarisana v ta čas nadškofova mirna Trditvev — kriza, ki je načela že skoraj vsa področja človekovega življenja in udejstvovanja je samo posledica krize moralnih vrednot. Zelo veliko je bilo po časopisih in sploh po občilih debat v zvezi s praznovanjem božiča. Od leta 1952 nam Slovencem ta pra-

Vsa verska in narodno-kulturna vprašanja spadajo pod kompetenco republike. Cerkvenim ustanovam mora biti zagotovljena popolna svoboda delovanja na vseh področjih njihove statutarne pristojnosti, in odprta vsa sredstva javnega obveščanja.

Šolstvo od otroških vrtecev do univerz bodi v okviru primernih zakonitih predpisov pod vodstvom republiškega kulturnega ministrstva v upravi pristojnih šolskih odborov, v katerih imajo odločilno besedo starši otrok. Oni odločajo po izvoljenih predstavnikih o nastavitvi učnega oseba in skupno z njim rešujejo vprašanja o vzgoji otrok v razredu. Kulturno in umetniško ustvarjanje je svobodno in temelji na jeziku, ki ga govori ljudstvo republike ter je zakoreninjeno v duhovnih tradicijah tega ljudstva.

Socialno skrbstvo

Vse obstoječe ustanove in organizacije za socialno skrbstvo se depolitizirajo in se ukine vsak prijem politične stranke na vodstvu teh ustanov. Katoliški Cerkvi se vrne in zagotovi možnost, da v polno razvije svoje karitativne akcije, ki so tradicionalni del njene bogoljubne dejavnosti za širjenje bratske ljubezni in sočustvovanja. Ustavi se podporna akcija javne oblasti za pospeševanje splavljenja (abortus) in ukinejo ustanove in klinike, ki služijo abortusu.

Družinam z več kot dvema otrokoma se zagotovi v potrebnih primerih vzdrževalna podpora iz javnih sredstev; s tem se zaokrene drsenje naroda v fizični propad.

Gospodarstvo

Načelno temelji gospodarstvo na privatni lastnini, osebni iniciativi in na principu svobodne izmenjave dobrin. Vsi drugi poskusi so se izkazali za neučinkovite, le ideja samoupravljanja zasluži poiskus obratovanja na podlagi popolne neodvisnosti in svobode. Posebno skrb velja posvetiti sedaj zapostavljenemu in zanemarjenemu kmetijstvu in življenju na deželi in pa pospeševanju zasebne obrti in trgovine, s čimer se vzdržuje in krepi samooskrba živ-

ljenjskih potrebščin. Z vso vnemo se pospešuje načrten razvoj svobodnega združništva.

Finančno vzdržujejo federacijo in njeno oblast prispevki republik, kateri se določijo po medsebojnem dogovoru, in pa direktni federalni dohodki iz določenih posebnih virov (npr. carina). Federalna oblast skrbi za odkrivanje in vzdrževanje (prek poslaništva) zunanje trgovine in omogoča republiškimi gospodarstvom ustanovam uspešno zunanje trgovanje.

Narodna varnost

Vojska se temeljito reorganizira na sledeči način: služenje vojaškega roka opravi rekrut na ozemlju svoje republike. Vojaška vzgoja mora biti prosta sleherne politične in ideološke smeri, rekrutu pa zakonito omogočeno izpolnjevanje verskih dolžnosti njegove veroizpovedi.

Poveljevalni jezik je tisti jezik, ki ga govori velika večina ljudstva dotične republike, ki na svojem področju vojsko tudi vzdržuje. Poveljstvo vojske na ozemlju republike je v rokah oficirja, ki je kot vrhovni komandant postavljen s pristankom dotične republike in je v lokalnih ukrepih v mirnem času tej oblasti za svoje akcije odgovoren. Je pa hkrati član osrednjega generalnega štaba celotne jugoslovanske vojske in v slučaju vojne podrejen poveljem tega štaba.

Prepovedano je vsakršno vmešavanje vojske v katero koli drugo področje javnega življenja.

(Se nadaljuje)

TONE BRULC

Še en komentar

Mislim, da so bili redki bralci, ki niso prebrali dvakrat ali večkrat Komentarja dr. Ludovika Puša v zadnjih številkah Svobodne Slovenije. Kljub temu bi rad pokazal še na neko pomanjkljivost, ki Komentarju manjka in bo to samo dopolnilo k njemu.

Da je Blažič naprtil vso odgovornost škofu dr. Gregorju Rožmanu in klerikalizmu, ni nova stvar, je samo ponavljanje starih fraz iz komunističnega besednjaka. Kar je mene in še marsikoga iz politične emigracije začudilo, je to, da Blažič to piše v reviji Celovški zvon, ki jo bere in plačuje zamejstvo in zdomstvo. Tu in tam smo lahko zasledili v reviji, ki naj bi veljala za nepristransko in vseslovensko, kakšne stvari, s katerimi se nismo mogli strinjati, vendar Blažičev članek „Dobljena vojna — izgubljeni mir“ presega daleč vse, kar je pisalo npr. Delo (Ivan Jan).

Kar je mene osebno zadelo (pišem tudi v imenu mrtvih in živih, ki tega ne morejo!), je neresnica (lahko bi napisal nepoučenost ali kaj drugega, vendar v tem primeru gre za jemanje dobrega imena, tendenciozno prikazovanje oseb in razmer iz katoliškega tabora, in za ponarjanje zgodovine zato naj beseda ostane).

Blažič piše: „Prvi množični protiklerikalni upor je nastal po razpadu Jugoslavije na Dolenjskem v aprilu in maju 1941, ko so množice kmetov, nahujskane od hitlerjanskih agitatorjev, množično z nacističnimi zastavami, uprizorile demonstrativni pohod na Novo mesto in terjale nemško zasedbo, namesto italijanske. Hitlerjanci so kmete naščuvali tudi zoper duhovščino, tako da je morala domala vsa pobegniti za italijansko demarkacijsko črto. Vsakega du-

hovnika bi tedaj, še včeraj spoštljivo in pokorni kmetje, linčali.“

Ne vem, če bo dr. Puš kaj spregovoril o tem, ker je bil takrat ravnatelj Kmetijske šole na Grmu in je dogodke dobro poznal, čeprav se jih ni osebno udeležil, kakor sem se jih jaz.

Ni bilo takega množičnega protiklerikalnega upora, kakor o tem piše Blažič. Ta je obstajal v tem, da je KP takrat videla, da se italijanska zasedbena cona ne bo dvignila za nekaj avanturistov in kriminalcev, zato je naročila svojim članom in somišljenikom, da naj storijo vse, da bo Dolenjska priključena njenim tedanjim zaveznikom — nacistom.

„Množični protiklerikalni upor“ so predstavljale: kostanjeviška, šentjernejska, brusniška in del stopiške župnije, odkoder so komunistični agitatorji — ne hitlerjanski — šli prosit Nemce v Krško, naj zasedejo tudi ozemlje med Gorjanci in Krko.

Blažič je seveda pozabil napisati, da so bili komunisti in nacisti zavezniki še do 22. julija, ko so Nemci napadli Sovjetsko zvezo. Vso zgodbo je pomaknil za dober mesec naprej, češ glejte, kmetje so se uprli že aprila in maja, mi z OF smo bili že takrat z narodom in smo od takrat avantgarda kmetov in delavcev.

Na srečo je izšel Kocbekov dnevnik, ki za ustavni datum OF 27. aprila pravi, da je bilo takrat Društvo prijateljev Sovjetske zveze preimenovano v Antimperialistično fronto slovenskega naroda in to je bilo tudi vse; nikjer ni bilo govora o ustanovitvi OF. Če Blažič tega meni ne verjame, naj verjame Kocbeku!

Rojen sem bil v Hrušici, prej številka 11 sedaj 23, župnija Stopiče, in ker sem študiral v Novem me-

stu, vem, kako so dogodki potekali, kdaj je to bilo in kdo je bil zraven. Aprila smo še vsi skrivali orožje, nikjer ni bilo nemirov, končalo pa se je po 28. juniju, ker je bil takrat zaključek leta, in ko sem šel po izpričevalo v Novo mesto, so Nemci še streljali po meni.

V vasi smo imeli dva komunista: Jožeta Rukšeta p.d. Gornika, ki je leto 1918 prebil v Rusiji in bil od takrat komunist, in Dušana Ravterja p.d. pri Štangeljnu, ki je bil španski borec. Ta dva sta s pomočjo komunistov iz Šentjernejske doline (Pirkoviča, Paderšičev, Valeta i.dr., ki jih nisem poznal), privlekel Nemce iz Krškega (6 ur hoda!), da so postavili mejo pred našo vas. Na deski na „meji“ je bil na eni strani napis „Deutsche Reichs Gebiet“ na drugi pa „Banditen Gebiet“. Meja in napis sta stala pri Borjanu, na križišču cest, ki vodijo v Veliki Orehok, št. Jošt in Veliki Slatnik.

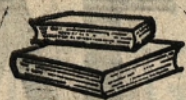
Od komunistov se je takrat mudil na Dolenjskem dr. Jože Vilfan, od krščanskih socialistov pa Jože Penca.

Štirje slavoloki s kljukastimi križi in nemškimi zastavami ter visok mlaj so „krasili“ našo vas po zaslugi komunistov. Eden je stal pred Rukšetovo hišo, drugi pri Lužarjevi, tretji z mlajem pred Klanjarjevo kapelico, četrti pred cerkvijo.

Kako je bilo pa z linčanjem? Ne, kostanjeviški ne šentjernejski ne brusniški ne stopiški župnik se niso nikamor umaknili.

Da pa so „množični protiklerikalni upor“ organizirali komunisti, pričajo kazni, ki so jih ti duhovniki dobili po „osvoboditvi“: stopiškega Smoliča so obsodili na 18 let, šentjernejskega Kastelica so že prej obsili, za brusniškega Lunderja in kostanjeviškega župnika ne vem, koliko let sta dobila. Niso jih sodili nacisti med vojno — komunisti so jih po vojni.

Še nekaj za Blažiča o Jožetu Rukšetu, da bo vedel, kakšne voditelje (Nadaljevanje na 2. str.)

Dr. Peter Urbanc

MED KNJIGAMI IN REVIJAMI

MOHORJEVKE 1988

Vse od daljnega leta 1941, ko smo dali slovo svobodnemu tisku, najprej po krivdi okupatorjev in potem dokončno po krivdi novega slovenskega režima, so nam celovške Mohorjeveke še posebno drage. Ako je kje svoboden tisk še prisoten, je v teh knjigah.

Letošnji knjižni dar obsega „Prikazovanje fatimske Gospe“ od Ludovika Ceglarja, mogoče ena najbolj temeljitih knjig s tega področja. Ruski begunec novejšega časa Sergej Kurdakov v knjigi „Odpusti mi, Nataša“ v vsej grozoti opisuje današnja še vedno grozna preganjanja sovjetskih vernikov. Pot Sergeja Kurdakova od krutega mučila vernikov do spreobrnjenca in begunca je pretresljiva. Silno zanimiva je knjiga avstrijskega duhovnika Valentina Stuecklerja, „Duhovnik med okupacijo“, ki je bil po pregonu slovenskih duhovnikov poslan v Mežiško dolino. Oskrböval je deset in več slovenskih župnij, naučil se je celo slovensko. Živo so prikazani težki časi v tej slovenski pokrajini v času, ko je bilo določeno, da v manj ko eni generaciji postane nemška. Stueckler je eden izmed onih redkih junaških duhovnikov tujega rodu, ki so našemu narodu resnično stali ob strani. H gornjim knjigam je še dodan drugi del „Slemeniški župnik“ Ludovika Ceglarja, povest našega duhovnika begunca, ki je dobil ona prva leta begunstva v upravo povsem nemško faro na Koroškem.

Najbolj zanimiv je seveda Koledar, poleg literature je obilo kronike, zgodovine in verske tematike. Bogatijo ga krasne umetniške slike tipičnih koroških vasi, lep ovitek, kup prvovrstnih fotografij. Kot običajno je tudi prisotna ponudba knjig Mohorjeve in drugih založb in na koncu zanimiv seznam udov Mohorjeve v dišpori. Med članki so vredni velike pozornosti: Vinko Ošlak podaja kroniko povojne Mohorjeve. Prvič na teh straneh podrobno beremo silen napor slovenskih centralnih oblasti, da preprečijo ponovno zaživetje družbe. V to ostro kampanjo so bili vpreženi ne samo koroški levičarji z glasilom Vestnikom na čelu, ampak je v Celovcu pod prisilo celo celjska Mohorjeva poslala svoje vplivne predstavnike iz katoliškega tabora z namenom, da se polaste Mohorjeve v Celovcu ali pa vsaj preprečijo obnove tiskarne. Šlo je tako daleč, da je bila Mohorjeva obtožena narodnega izdajstva. Naši koroški duhovniki so se pogumno uprli in rešili družbo.

Koroški pisec Franc Merkač je pri-

soten s temeljito študijo Slovenci v Celovcu. Poda statistike, ki dokazujejo, da bi morali tudi v Celovcu Slovenci dobiti več manjšinskih pravic.

Mohorjeva se v letošnjem Koledarju lepo spominja pokojnega pisatelja slovenske diaspore Mirka Javornika. Objavljen je njegov silno lep in prepričljiv članek o zanimivosti in lepoti slovensčine.

Lektor Mohorjeve Vinko Ošlak je napisal še dve dobri razpravi in sicer o upravičenosti slovenske govornice na Koroškem. Zanimiva je razprava o esperantu; Ošlak je namreč eden vidnih predstavnikov tega mednarodnega jezika v slovenskem prostoru.

Obširen nekrolog kiparju Francetu Goršetu je napisal Ivan Sedej. Sledi članek o spomeniku v Glinjah; kot je znano, je bilo 13. maja 1945 na Koroškem umorjenih 16 beguncev, med njimi tri žene. Sedaj so tem nepoznanim žrtvam postavili lep spomenik. Prav ob tem grobu pa je tudi grob 13 nepoznatih partizanov. Tako je na Koroškem, kjer se je začela največja slovenska tragedija, tudi že prisotna simbolična sprava na katoliškem pokopališču, kjer leže eni in drugi pokopani. Poznani koroški rojak svetnik Valentin Inzko je napisal poučen članek o Andreju Einspielerju, ustanovitelju Mohorjeve, ob 100-letnici njegove smrti. Dober je zgodovinski opis usodnih let nacizma 1938-1945, ki ga je napisal Franc Rehmann. Omenja žrtve nacizma, v prvi fazi duhovnike, potem pa tudi civiliste vse do velike preselitve skoraj 300 družin v Nemčijo. Podrobno so omenjene selške žrtve, nasprotniki nacizma, začetek neke poudarne organizacije izven partizanskega okvira. (Izdala sta jo dva partizana Slovenca). Na žalost mnogih podrobnosti iz dobe 1942-45 za Koroško ni na razpolago in zato je upravičen poziv Hanzija Tomažiča, ko poziva: „Še ste živi, vi, priče zgodovine.“ Peter Urbanc je v članku Slovenske izgube 1941-45 podal prvi poskus podrobne analize naših padlih zaradi vojne in revolucije. Po razčlenjeni statistiki je ugotovljeno število padlih 69.755 in to samo na ozemlju današnje slovenske republike.

Z vseh strani sveta je podana slovenska prisotnost v živahni in neprisljeni obliki. Z užitek se prebirajo vsi članki in je prava škoda, da pri vsej propagandi o skupnem kulturnem prostoru danes po 40 letih Slovenci doma Mohorjeveke še ne smejo dobiti v roke.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizerit

UBOGI AUSTRAL

Naše počitnice so mimo. Znova se povračamo k tem tedenskim „opazovanjem“, ki bodo v teku letošnjega leta nadvse zanimiva. 1988 bo potekalo (dejansko že poteka) v znamenju predsedniških volitev. Stranke bodo dokončno določile svoje kandidate ponekod z glasovanjem članov, drugod kar po ustnem soglasju. Marsikatera politična formacija bo potem doživela svojo krizo, in ni težko, da bi prišlo do razkolov in do organiziranja novih struj, zlasti v manjših strankah. Problem bo mnogo bolj viden pri dveh večinskih strankah, a izredno vroč med tistimi, ki dejansko nimajo izgleda za uspeh. To bomo, v teku prihodnjih mesecev, še posebej podrobno opazovali. To pot le nekaj komentarjev, tako, za uvod.

ODLOČENI IN NEODLOČENI

Dejansko izmed obeh večinskih strank imajo boljši položaj radikali. Njihova struktura je močnejša, bolj ustaljena, in poleg tega imajo voditelja (Alfonsina), ki kljub času in neuspehom še vedno poseduje odločilno besedo. Ko je bilo dokončno vidno, da ne bo mogoče v pravem času izvesti ustavne reforme, ki bi samemu Alfonsinu dovolile ponovno kandidature, je bilo s tem rešeno polovico vprašanja. Politična doganja širou države so pomagale rešiti drugo polovico. Propast doma in vseh radikalnih kandidatov na zadnjih guvernerskih volitvah je pomenila konec upom in nadam večini ostalih kandidatov.

Tako se je izredno hitro pokazal kot najboljši kandidat kordovski guverner Angeloz. Ko je ta dobil nepričakovano še jasno in javno zaslombo Alfonsina, je bila debata domala zaključena. Ostale so le še notranje formalnosti, poizkusi nezadovoljnih radikalov, da bi organizirali opozicijsko fronto temu kandidatu in podobni manevri. Danes je že jasno, da Angelozove kandidature ni mogoče ustaviti. Kot tovariša in kandidata za podpredsednika pa so mu prislonili propadlega radikalnega predstavnika za buenosairesko guvernerstvo. Casella namreč ni izgubil simpatij v stranki, in tudi ne izven nje po svojem porazu. Angeloz-Casella je torej, po mnenju večine radikalov, „najboljša“ formula „proti peronistom“.

Ti imajo seveda svoje težave. Kot je vsa javnost domnevala, in dejansko vedela, je Cafiero, komaj je nastopil guvernerstvo buenosaireske province, pričel delati za svojo predsedniško kandidature. Njegov notranji tekmeč je rohaniški guverner, simpatični in demagoški Carlos Saúl Menem. Večina opazovalcev prizna,

da je Menem bolj priljubljen na splošno pri ljudstvu, a Cafiero ima znotraj stranke več zaslombe in večje izgleda za uspeh.

Ker se med seboj niso mogli pobotati, so sklenili organizirati notranje volitve. Tudi v tem je nastala polemika. Menem je namreč predlagal, naj se voli posebej. Kdor bo dobil največ glasov, naj kandidira za predsednika; drugi pa za podpredsednika. Cafiero pa je predlagal, naj se voli kompletna formula, torej lista s predsedniškim in podpredsedniškim kandidatom. Moč Cafiera v stranki se je pokazala, ko je vodstvo potrdilo glasovanje na podlagi kompletne formule. Glasovanje so napovedali za dan 26. junija. Sedaj oba kandidata hitita z izbiro tovariša za podpredsedniško kandidature. To bo verjetno določeno še ta teden, nakar se bo pričela kompanja. Večina opazovalcev računa na Cafierovo zmago, a še daleč ni rečena zadnja beseda.

OBLAKI SO RUDEČI

Strahovi malvinske vojne so se znova povrnili, kakor hitro je angleška vlada napovedala velike orožne vaje na spornem otoku. Strahovi so pravzaprav bolj v zunanjem svetu. Le tako je mogoče razložiti, da je ameriški državni tajnik za latinskoameriške probleme Robert Gelbard odpovedal že pripravljen sestanek s kolumbijskim predsednikom in drugič v razdobju enega meseca prihiti v Buenos Aires.

V krogih severnoameriške vlade je res nastal nemir. Računajo s tem, da je nestabilno vojaško stanje v Argentini kaj prilično za kako avanturo. Tudi če bi ne prišlo do oboroženih zapletljajev, je napetost na svetu dovolj velika, da bi jo še povečali zaradi otkov v južnem Atlantiku. Zlasti se v Washingtonu boje, da bi Sovjetska zveza na kak način izrabila to napetost in se še močnejše usidrala v spornem območju.

V Buenos Airesu je Gelbard dobil vsa zagotovila, da se bo Argentina poslužila izključno diplomatskih sredstev. V zameno je radikalna vlada prejela od ZDA vso zaslombo za te diplomatske akcije v sklopu Organizacije združenih narodov. Argentinski narod pa seveda nemočen opazuje eno in drugo ukrepanje. Jasno je, iz dejanske stoletne prakse, da se Anglija sploh ne ozira ne na argentinske zahteve ne na mednarodni pritisk ali na obsodbe ZN. Zlasti sedaj, ko se je pokazalo ribolovno bogastvo okoli Malvin kot izreden vir dohodkov za doslej zapuščeno prebivalstvo. Dodajmo še možnost petrolejskih ležišč in pa strateško vrednost. Kdo po spravil Angleže z Malvin?

Kdor pa iz teh dejstev išče konsekvence, samo išče in to morda zapiše (glej Katedro ali Mladino ali delavce iz Litostroja pred ljubljansko skupščino ali domoljube okoli Nove revije), se, tak sodržavljan, duhovno pokonča na nelepe načine. Konkretni primeri so vsem znani: npr. pok. Bojan Stih, Igor Torkar, Vinko Ošlak, Viktor Blažič, Boris Pahor, Spomenka Hribar, Edvard Kocbek... sojenje trem urednikom Katedre v Celju. Ali niso to dokazi?

Na vprašanje, ali je on za civilno

državo, odgovarja mož: „Seveda da sem! Samo...“ če je ta država SAMOUPRAVNA.“

Tako zanika mož tkoj, kar je v prvem delu stavka dejal. Položaj je zares absurden. Jaz sem žejen, daj mi vode, samo suha mora biti! Tako nemogoče postavljajo naši komunisti pogoje. Vsakdo ve, da v državi ni samoupravljanja, da partija absolutno določa povsod tok dogodkov, Dolanc pa se daje kot velik demokrat, ki se bori za pravice slovenskega naroda, seveda, če se odloča po poveljih partije. V tem je vsa tragika tega tkzv. samoupravljanja.

Lepo bi bilo, če bi se Dolanc odzval temu razmišljanju; seveda, vprašanje je, če bo to besedilo natisnjeno v matični domovini. Pa upajmo, da se najdejo demokrati, ki zaslužijo tak naziv. Ptuj, januarja 1988

DAVORIN PLAZ

Govoriti tako - razumeti drugače...

Intervju Staneta Dolanca na ljubljanski televiziji 1. 1. 1988

Poleg drugih tudi Stane Dolanc, član predsedstva Socialistične federativne republike Jugoslavije, odgovarja na vprašanje časnikarja izmikajoče, nejasno, nedoločeno in polno protislovij.

Odgovori visokega partijskega voditelja Dolanca ob Novem letu 1988 pred ljubljansko televizijo so izraziti, domala šolski dokazi za to tezo. Vendar ta razgovor ni edinstven primer za izmikajočo, lahko bi rekli vzorno nejasnost vodilnih članov Zveze komunistov Slovenije. Po tem kopitu se že leta izvijajo naši funkcionarji, ko se čutijo ogrožene, ko se bojé vse Resnice.

Vzemimo nekaj primerov iz gori omenjenega primera in jih presvetlimo po resnici in in stvarnosti:

Dolanc analizira položaj jugoslovanske „družbe“, da se tu tolče temeljni konflikt med „naprednim delom ekonomije“ z „onim drugim...“ Kdo je to „ono drugo“, tega zopet ne pové, ostaja nejasno in sumljivo. Če vemo, da v tej družbi vse vodi avantgarda delavskega razreda, par-

tija, potem nam Dolanc sugerira, da je partija razcepljena. Ali je res? Kdo so ta krila v partiji? Kup vprašanj, ki ostajajo v temi.

Dalje: Dolanc trdi, da je cilj politike blaginja, zaslužek po delu, visoka kultura — vendar je to bilo preprečeno z „intervencijskimi posigi“. Torej: partija je s svojim delom onemogočila blaginjo, kulturo in tako dalje! Zakaj intervenira partija v škodo delavskega razreda, ko je ona — tako pravi vsak dan — organizirala revolucijo za prav ta delavski razred, ki mu zdaj — tako gre razumeti Dolanca — povzroča gmočni polom in nobeno kulturo? Pa razumi to kdo, če more.

In: Po moje nemarksistično se izraza Dolanc, ko trdi, da je ni rešitve za Slovence, če se ne bo stabiliziralo TRŽNO načelo gospodarjenja! Mož pozablja, da so se vse komunistične partije borile izrecno in krvavo Z O P E R tržno dobičkarjenje kapitalistov. Saj je vendar jasno, da tržno gospodarstvo zahteva privatno lastništvo proizvodnih sredstev, privolitev privatnih dobičkov in politično svobodo. A tega on ne pove, kar je že spet primer za skri-

vanje resnice.

Sledeča „analiza“ tov. Dolanca je zares temeljitega razmišljanja vredna:

Dolanc pripoveduje, da se po Jugoslaviji govori o demokraciji v Sloveniji, ki baje prehača v fazo za Jugoslavijo nevzdržnega stanja!

Po domače, bratski narodi Jugoslavije ne trpe „več“ demokracije in svobode v Sloveniji. Kdo so ti ljudje, ki tako klevetajo Slovence, pa Dolanc ne pove s polnim naslovom. Gotovo so to tudi člani njegove partije. Pa se ne razburja posebej vpričo takih stališč tovarišev z juga. Samo, da to, ni dober razvoj...

Tako daleč smo prišli v tej socialistični, samoupravni državi, da nam lahko bratje, s katerimi smo skovali nepremagljivo socialistično družbo, ne privoščijo nekaj več demokracije! To ni bratsko obnašanje! Vendar se Dolanc — kot ostali slovenski voditelji — ne razburja vpričo takih glasov, ki jih na jugu partija pušča brez protesta!

In še: Država da je zdaj slabo vladana, preje, ko je še živel maršal Tito, je bilo to drugače. Bolje! Tito je bil močan in je vselej presekal z mečem vsak gordijski vol. Iz tega sledi sklep: potrebuje močnega diktatorja! Tu se razkriva pravo prepričanje tovariša Dolanca, Katastrofalno za vse, če večina tako misli.

Kot smo svojčas omenili, se je leto 1988 pričelo v znamenju finančnih težav za državo. Vlada na svojo zbira denar (seveda na podlagi novih bonov), da izplača svoje obveznosti s posestniki starih bonov. Vse to seveda povzroča podražitev denarja, njega rastočo nevrednost in pa splošno inflacijo.

V januarju je draginja poskočila kar za 9,1. Za februar že napovedujejo 13 do 14 procentno inflacijo. Povrh tega so te dni podražili nafte in druga goriva za 32% za poseben pokojniški fond. S prvim marcem se bo nafta znova podražila za več kot 10%. Podražil se bo tudi telefon (kakih 44%) in plin (okoli 32%) ker bo del teh povišic šel tudi za upokojence. S to podlago lahko računamo na izreden inflacijski sunek za prihodnji mesec. Kaj sploh vlada s tem namerava? Mnogi se sprašujejo, če sploh še kaj namerava, ali le prepušča, da povodenj sama vodi barko kamor hoče. Le možnost soglasja v pogajanjih okoli zunanega dolga s predstavniki Mednarodnega denarnega fonda in pa severnoameriške Federalne rezerve meče nekaj svetle luči v to temno prizorišče.

In še: pred dnevi je umrl Francisco Manrique. Upokojenci se ga hvaležno spominjajo izza časa njegovega tajništva za socialno skrbstvo pri vojaški vladi „argentinske“ revolucije. Nato kot politika, poslanca, drugi kot časnikarja in polemikarja človeka. Kot mornariški oficir je bil udeležen dogodkov ob padcu peronistične vlade leta 1955; pa tudi na to so mnogi že pozabili. Z njim je legel v grob precejšen del polpretekle argentinske zgodovine, tega težkega obdobja, ki mu vemo začetka, a mu ne vidimo konca.

(Nad s 1. str.)

ŠE EN KOMENTAR

je imel „prvi vseslovenski množični protiklerikalni upor“. Bil je edini Slovenec, ki je volil hrvaškega Mačka. Ponj so prišli z avtomobilom, ki sem ga takrat prvič videl v naši vasi. Bil je „preklican“ t. j. da je bil grunt napisan na ženo, njemu je pa vsak, kateremu je bil dolžan, pobral denar. Komunist, mačkovec, med drugim tudi nemški agent, intendat bataljona Cankarjeve brigade. Po sina, domobranca, vrjenega iz Vetrinja, je šel na Gorenjsko.

K Blažičevemu „množičnemu uporu“ bi spadal tudi pobjo kmetov v Trebnjem. Te so prav tako dvignili komunisti. Padlo je 14 ljudi, komunisti, nacistični zavezniki, so seveda odnesli pete, kmetje pa so morali plačati račun za njihovo zavezništvo z Rajhom.

Za vse te stvari bi lahko Blažič vprašal kogarkoli in bi od vseh dobil enak odgovor: ni bilo takega hitlerjanskega upora, v kolikor je bil, so ga organizirali komunisti.

Blažič pa ne piše samo v Celovski zvon — dobimo ga tudi v reviji „2000“ s člankom „Slovenstvo in drugo“, kjer dokazuje in utemeljuje Kardeljevega „občana sveta“. Državnosti Slovenci nismo nikdar imeli, odpovejmo se še narodnosti — postanimo občani sveta!

Škoda, da ni Blažič citiral še več Speransa: „Če bo ostalo samo deset Slovencev, bodo ti komunisti!“

Blažiča dobimo tudi na teološkem tečaju v Ljubljani. Zbornik predavanj s tečaja 1. 1986-87 prinaša njegovo predavanje „Za narodov blago“, kjer napada „militantni antikomunizem“, kakor da se moramo dati pobiti, da damo dober zakon komunistom. Nihče nima v zagledu resnice, vsaj polne ne. Ti pa že petinštirideset let delajo z narodom, kdo se jim zljubi, ne da bi mogel kdo v čem ugovarjati. S podporo Blažičev in njemu podobnih seveda!

Vem, da se bo našlo veliko zagovornikov Blažič doma, prav tako tudi med nami: Blažič je bil zaprt 1. 1948, Blažič je bil zaprt pred kratkim, kaj ti pišeš! Quod licet Iovi, illicet bovi! (Kar je dovoljeno Jupitru, ni dovoljeno biku!)

Stal sem namreč 1. 1942 — torej točno leto po „množičnem, slovenskem, antiklerikalnem uporu“ pred puškami istih Blažičevih „hitlerjanskih agitatorjev“, samo da so zdaj nosili rdeče zvezde. Zaradi resnice pišem!

NOVICE IZ SLOVENIJE

LJUBLJANA — Pomanjkanje elektrike naj bi se začelo čutiti v letu 1993. Napovedovalci pravijo, da se bo to zgodilo zaradi odlaganja pri gradnji novih elektrarn v Sloveniji, zaradi nepovečane dobave premoga iz ostale Jugoslavije in da bo tudi plin postal redkost po letu 1990. Zato naj bi edina rešitev bila zaviranje energetske porabe.

LJUBLJANA — Gradnja avtocest gre počasneje, kot je bilo načrtovano. Kljub temu pa karavanski predor napreduje: do konca leta je bilo opravljenih že četrtnina del v predoru, ki mora biti dokončan do 1. junija 1991. Odsek Šmarje-Sap-Višnja gora tudi gradijo, več problemov (denarnih) pa imajo pri cestah, ki naj bi bile zgrajene po osimskem sporazumu.

LJUBLJANA — Akademski pevski zbor Tone Tomšič je v San Sebastianu v Baskiji dobil več nagrad na mednarodnem festivalu. Kategorije so bile: gregorijanski koral, folklorna skupina in umetna pesem. V prvem je dobil bronasto plaketo, prav tako pri folklornih pesmih, z umetnimi pesmimi pa je dosegel srebrno plaketo. Važno je tudi to, da pri zadnjih dveh kategorijah zlate plakete žirija ni podelila. S tem nastopom je dokončal svoje petletno delo dirigent Jernej Habjanič; njegov naslednik je Tone Cimperman.

LJUBLJANA — Enciklopedija Slovenije je rodila svojo prvo knjigo. V celotnem delu bo obdelanih 14.000 gesel: 6 tisoč osebnih in 8 tisoč stvarnih. V prvi knjigi je čez 1.100 gesel, 900 ilustracij in 10 zemljevidov.

NOVA GORICA — Gorjupovi dnevi, letos že 10., so zbrali časnike, predstavnike pravosodja, javnega tožilstva, republiškega sekretariata za notranje zadeve. Na njih so obravnavali aktualna vprašanja o časnikaškem delu, o razmerju med časnikaštvom in zakonodajo in kako to razmerje izboljševati.

LJUBLJANA — Nove jedrske elektrarne ne bodo gradili pred letom 2000. Tako so sklenili z zakonom delegati slovenske skupščine.

LJUBLJANA — Na kulturnem večeru Bojana Štiha je v kristalni Sloveniji imel predavanje ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar. Tematika tega že 42. kulturnega večera je bila: Etika na razprodaji. Večera se je udeležilo okoli dvesto oseb, med njimi Ciril Zlobec in Jože Smole.

LJUBLJANA — Baročna orgelska dela so posneli na kaseto na originalnih baročnih orglah, ki so jih za ta namen tudi primerno popravili. Na orgle v sv. Krištofu nad Laškem; sv. Barbari nad Šmarjem pri Jelšah in v Tržišču, ki so majhne, iz češko nemške šole je Milko Bizjak posnel dela J. Pachebela, D. Zipolija in neznanih domačih skladateljev iz 18. stol. Orgle v

koperski stolnici in v tamkajšnji cerkvi sv. Ane so pa beneške šole in nanje so zaigrali dela mojstrov Frescobaldi, Pere, Zipolija, Valerija in italijanskih neznanih mojstrov. Zanimivost posnetka je ravno v registriranju šumov (mehovje, ropot mehanike in tipk, registrskih vzvodov) — karakterističnih za te orgle.

UMRLI SO OD 19. DO 29. DEC. 1987:

LJUBLJANA — Adolf Vadnal; Martina Dermota roj. Kramar; Ignac Kitin; Ana Skubic roj. Grošelj; Anton Brinovec; Magda Windirsch, 90; Albin Čeh; Pavla Slanič; Franjo Ivanek; Julijana Lukež, 84; Marjan Mikec; Marija Kus roj. Kobal; Ivo Glogovšek; s. Fides Pavla Zeleznik; Martin Perovšek, 88; Olga Okretič; Anton Goršek; Nada Logaja; Franc Maček, 80; Franciška Gačnik roj. Hočevnar; Marjan Hribar; Franciška Mihevc roj. Čampa; Stanislav Ovetko; Alojzija Fabjancič roj. Bervar; Andrej Simič; Valerija Bergant roj. Praznik; Jože Jurečič st.; Milena Levstek roj. Semolič; Lojze Legvart; Francka Pagon roj. Bastarda; dr. Miron Bleiweis; Slava Klemenčič; Milan Zinauer; Franciška Kavčič roj. Kovšca; Avgust Završnik; Antonija Gorjup roj. Kuhar; Ivan Grešak; Pavla Belak roj. Sindičič; Edo Lah, 78; Anica Batagelj; Ivan Čurk; Francka Štrekelj roj. Kermavner; Franc Steblovnik; Antonija Bantai roj. Bernik, 88; prof. dr. Danilo Tavčar; Justina Purkelje; Franc Avšič; Dominik Zonta; Martin Weissseisen; Peter Janežič; inž. Fedor Milčič; Stefan Vučko; Peter Gobec; Stane Ivančič, 68.

RAZNI KRAJI — Sebastijan Mala-vašič; Stane Vrtačnik; Stanislav Brinar; Marija Skorjanc in Rozalija Hribšek; Trbovlje; Edvard Bastič; Franciška Miklavžin roj. Tomic; Jurče Vreže in Ludvik Kopriva; Celje; Neža Vimoljšek, 92 in Marjan Matjašič; Ločna; Ladislav Zega st. in Nežka Pristavec roj. Mohar; Preserje; Pavel Penko in Anton Butara, Zagorje; Janez Zorec in Franc Pušlar, Sentvid pri Stični; Franc Kosorog, Stara cerkev; Jadran Skrlj, Il. Bistrica; prof. Riko Debenjak; Kanal; Stefka Živič roj. Hotko; Pišec; Franc Matjaž, Nova štifta; Pepca Tevž, Smartno ob Dreti; Stanislav Pekolj, Dobruč; Iva Grčar in Jakob Poljanšek, 77, Mengeš; Franciška Kastelic roj. Sparovec; Rudnik; Angela Kodrič roj. Fucelj, Trst; Miro Alič, Sostro; Josipina Ogrizek, 81, Novo mesto; Jože Papler, Begunje; Marija Sterle, Viševce; Terezija Kozler roj. Seliškar, Dobrova; Franci Valjavec, Mošnje; Anica Bregar roj. Erjavce, 61, Krka; Drago Aupič, Kočevje; Anica Zore, Vransko; dr. Anton Hudopisk, Brežice; Andreja Prezelj, Most na Soči; Alojz Sedej, Postojna; Franciška Hočevnar, Svibno; Ivan Posega, Ankar; Franciška Brule, Begunje pri Cerkljici; Mirko Mohar, Hrovača pri Rčnici; Rajko Poberžnik, Dravograd; Terezija Štular, Zg. Duplej; Jože Ribič, Domžale; Marija Gradišnik roj. Ivančič, Borovnica; Franciška Skvarč in Fanči Hafner, Lipica pri Škofiji Loki; Valentin Urbas, Logatec; Martin Jamšek, Sevnica; Mitja Schöndorfer, Slovenj Gradec; Julij Škerlj, Rob; Peter Brule, Smihel pri Novem mestu; Slavko Šorli, Gabrovica pri Črnom Kalu; Andrej Osterman, Senčur; Franjo Gauš, Preska pri Medvodah; Anton Hiti, Laško; Jure Kurtović, Brestanica; Geleca Kaučič roj. Premelj, Juršinci pri Ptuj; Andrej Bizjan, Polhov Gradec; Peter Vujčič, 65, Maribor; Albert Erhatic, Boreci.

SLOVENCI V ARGENTINI

Osebnosti

BARILOCHE

Rojstvi: Prvorojenka Aleksandra Podraž je 15. februarja razveselila očeta Toneta in mamico Vero roj. Breznikar iz Villa Ballester.

V Castelarju se je 11. februarja sestriscam pridružil Nikolaj Golob, sin Poldeta in ge. Nevenke roj. Vidmar.

Srečnim staršem naše čestitke!

Krsti: Med slovensko mašo je bil v nedeljo 3. januarja krščen v Bariločah Marko Magister, sin Milana in ge. Anice roj. Arnšek. Za botra sta bila Tomaž Magister in Zalka Arnšek. Krstil pa je Branko Jan.

V Mendoza je bila v nedeljo 7. februarja krščena Marija Evgenija Mule, hčerka Ladislava in ge. Susane roj. Dupans. Za botra sta bila Vilko in Jožica Mule. Krstil pa je Jože Škerbec.

V slovenski cerkvi Marije Pomagaj je bila 7. februarja krščena Sonja Irena Stariha, hčerka dr. Mihe in ge. Jelice roj. Fajdiga. Botra sta bila prof. Marija Snežna Klemenčič in Pavle Osterc ml. Krstil je dr. Jure Rode.

V nedeljo 21. februarja pa je bil krščen v cerkvi Marije Pomagaj Maksimilijan Damijan Grözing, sin Rolanda in ge. Veronike roj. Repar. Botrovala sta Jože Skale in ga. Milena Potočar Skale. Krstil je Franci Cukjati.

Vsem staršem iskrene čestitke!

Poroka: Med poročno mašo sta sklenila zakon v slovenski cerkvi Marije Pomagaj v soboto, 30. januarja Franci Papar in Lučka Rant. Za priče so jima bili njuni starši Franc in ga. Agata Papar ter dr. Peter in ga. Regina Rant. Poročil ju je nevestin stric župnik Tone Rant SDB. Čestitamo!

Smrti: Umrla so v Córdoba Antonija Božič, vdova po pokojnem pisatelju R. Jurčecu; v Mendoza Franc Humer; v Bariločah Bavaž Lojze; v Ramos Mejia Jože Javoršek (72 let); v San Martinu Pavel Cibej (78 let); v Villa Adelina gđ. Francka Židan (74 let); v Ramos Mejia gđ. Anica Semrov (74 let); v Lomas del Mirador Anton Nesič. Naj počivajo v miru!

XLI. REDNI LETNI OBČNI ZBOR DRUŠTVA ZEDINJENA SLOVENIJA

Upravni svet društva ZEDINJENA SLOVENIJA sklicuje XLI. redni letni občni zbor v nedeljo, 20. marca 1988, ob 9.30 uri v prostorih Slovenske hiše, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

DNEVNI RED:

1. Izvolitev dveh overovalcev zapisnika in dveh preštevalcev glasov.
2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
3. Poročila Upravnega sveta in Nadzornega odbora ter sklepanje o njih.
4. Potrdilo članarine za leto 1988.
5. Razgovor o predlogu za spremembo društvenih pravil za tesnejšo povezavo s krajevnimi Domovi.
6. Slučajnosti.

Po določili 16. člena društvenih pravil bo občni zbor sklepčen ob vsaki udeležbi eno uro pozneje kot je bil sklican.

Z vsemi pravicami se morejo med seboj zastopati z konci ter starši in otroci. Pooblaščenice morejo imenovati tudi člani, ki bivajo izven Velikega Buenos Airesa ali jih ovira bolezen ali služba. Pooblaščenici se morajo izkazati s pismenim pooblastilom.

Pred občnim zborom bo v cerkvi Marije Pomagaj sv. maša za vse pokojne člane Zedinjene Slovenije.

Hitlerja. Ob začetkih partizanstva je Bavaž sodeloval, a naglo spoznal, kaj se skriva za donečimi gesli in kam pelje pot tako zvane osvobodilne borbe. Zapišil je partizane in se kot prepričan jugoslovanski nacionalist pridružil četnikom. Znan je bil pod imenom Ataman. V edinicah je dosti sodeloval z Jankom Debeljakom in pozneje sta se oba pridružila primorskemu domobranstvu. Preživel je tako vso vojno do umika v Italijo. Pot v Argentino je pomenila za njega kot za nas vse, začetek novega in mirnejšega življenja. Ker je medtem tudi njegova žena uspela, da je z obema otrokoma pobegnila čez mejo, se je ustalil v Buenos Airesu z vso družino. A velečesto mu ni bilo naklonjeno, zato se je čez nekaj mesecev preselil na jug, kjer je dejansko našel deželo, ki mu je nudila, kar je želel in kjer si je zgradil novi dom. Težko ga je prizadelo, ko je izgubil starejšega sina pri prometni nesreči, in tudi sicer ni bila usoda z njim preveč milostna. A je pogumno vztrajal in se uspešno boril do konca življenja, ki se mu je izteklo nekaj mesecev prej, predno bi praznoval prihodnjega junija svoj osemdesetletnik.

Preživeli bomo ohranili Lojzeta v trajnem spominu, sinu pokojnega letalskega inženirja Petru Bavažu pa naše sožalje!

VA

Miramar

NOVA MAŠA VIKTORJA DEMŠARJA

Letos se spominjamo stoletnice ustanovitve Miramarja, ki so ga pa takrat pisali še ločeno: Mira Mar. Kot eden prvih dejanj praznovanja te obletnice ali prav zaradi te okoliščine je bilo na praznik Svetih treh kraljev prvo mašniško posvečenje v Miramarju in to pred farno cerkvi sv. Andreja, na prostem.

Novomašnik Viktor Jakob Demšar je po očetu slovenskega rodu, si je za novomašno geslo izbral svetopisemsko besedo Abba. Po uvidenosti tukajšnjega župnika in kaplana je bil med slovesnostjo obešen poleg španskega tudi slovenski napis: „Abba, Oče moj“ na stebur cerkvenega zvonika in pod napisom slika brezjanske Marije Pomagaj ter slovenska zastava.

Naslednji dan pa je imel novomašnik svojo prvo sveto daritev v cerkvi, pri kateri so nas vidno zastopale tri naše narodne noše: fant, dekle in otrok, ki so pred darovanjem med drugimi nesli pred oltar novomašniku v dar ikono Bogorodice iz Gračanov ter ščolo in albo lepo vezeno v stilu slovenske ornamentike, delo slovenskih sester iz Male Loke. K temu, vidnemu zastopstvu naše priučnosti, smo ob zaključku nove maše dodali še slušno, z našo vedno lepo Marijo skoz življenje. Ker je med nami bilo že dosti slovenskih letoviščarjev, ki so se po obhajilu korporativno zbrali na koro, je kar mogočno odjeknilo po ne veliki in zelo akustični cerkvi, kar je med udeleženci izzvalo spontan aplavz.

Za nas Slovence je pa maševal v nedeljo, 17. v samostanskih kapeli, kjer smo mu lahko nemoteno tudi po naše zapeli Novomašnik bod' pozdravljen. Maševal je v od nas mu darovanih ornamentih in nam s tem pokazal, da kadar se bo v njih predstavil pred kakršnimkoli verniki, bodo poznavali naše ornamentike za slutili v tem naše korenine. Kar usta ne govore, naj blago izpričuje.

Naslednjo soboto zvečer pa smo ga povabili po kreolski navadi še na „asado“ v Dom, saj se vedno dobro počuti v naši družbi.

Kdo od letoviščarjev, ki je zadnja leta kdaj prišel na asado v Dom ne pozna njegovega očeta Jaka, ki se je s pipico v ustih pridno vrtel okrog v zemljo zasajenih raznovrstnih pridelav. Maševal je v od nas mu darovanih ornamentih in nam s tem pokazal, da kadar se bo v njih predstavil pred kakršnimkoli verniki, bodo poznavali naše ornamentike za slutili v tem naše korenine. Kar usta ne govore, naj blago izpričuje.

Vsi se lahko veselimo z Žirovci, ki so jim sofarani in oni iz prisojnega Žirovskega vrha lahko ponosni na svoje gore list.

J. A.

Poslovili smo se od Anice Semrov

V sredo, 3. februarja popoldne je slovensko skupnost v Ramos Mejiji in v vsem Velikem Buenos Airesu trpko presenetila vest, da nas je nenadno zapustila gđ. Anica Semrov. Vsi smo dobro vedeli, da je že nekaj let trpela za hudo boleznijo, ki pa se ji je pogumno upirala. Do konca je bila pokonci, delavna in živahna, se udeleževala vseh naših prireditev in bila še zadnji nedelji pri slovenski maši v Slomškovem domu. V tem Domu je tudi ležala na parah, saj je bila z njim od začetka tesno povezana in mu je izbrala tudi ime. Kako so naši ljudje cenili in radi imeli gđ. Anico, se je pokazalo ob slovesu. Množično so jo prihajali kropiti in množično jo tudi spremljali na božjo njivo Villegas v San Justu — otroci in mladina, odrasli in starejši.

Gđ. Anica je bila pralik slovenske učiteljice in še posebej pralik slovenske begunske in zdomske učiteljice. Za ta poklic je imela izredno nadarjenost in usposobljenost, veselje in predanost ter požrtvovalnost. Rojena je bila 11. maja 1913 na Rakeku na Notranjskem in imela dve sestrji in enega brata. Živ v začetku srednješolskega šolanja je ime-

la jasen cilj: postati učiteljica. Ko je 1933. leta doštudirala, pa je morala čakati na učiteljsko mesto tri leta in pol, ker se ni hotela vdolniti v društvo Sokol. Vendar je tudi dobo čakanja živela z mladino. Pri farnevnem Marijinem vrtcu je pripravljala igralske, pevske in rajalne nastope. Na prvem službenem mestu v Dragatušu v Beli Krajini se je zelo navezala na otroke in družino, vendar je bila po poldrugem letu na željo staršev prestavljena v bližnjo Cerknico pri Rakeku. Tu je dočkala drugo svetovno vojno in revolucijo. Iz te dobe se je živo spominjala partizanskega napada v Grahovem, kjer sta zgorela Balantič in Kremžar. Partizansko izzivanje je tudi izžvalo nemške okupatorje, da so požgali precejšen del Cerknice, in zgorelo je tudi njeno stanovanje. Do umika iz domovine maja 1945 je nato učila na Uncu pri Rakeku.

Novo obdobje njenega učiteljevanja se je začelo z begunstvom in sicer že na dvorišču Vetrinjskega gradu, potem pa v taboriščih Lienz v Tirolah in Spittal na Koroškem. Delo je oteževalo silno domotožje in pomanjkljiva prehrana ter negotove razmere, vendar se je kljub vsemu

vsu posvetila begunskemu drobižu in zavoljo pomanjkanja učbenikov tudi priredila abecednik za prvi razred.

V Argentino se je izselila leta 1949 in se kmalu vključila v slovensko šolo v Ramos Mejiji, ki jo je osnoval župnik Kalan. Ramoško šolo je vodila sedemnajst let. Srečna je bila, ko je pripeljala svoje šolarje v stari Slomškov dom, kjer so v lastnih prostorih zadihali toplo domačnost. Med tem časom je — ob rednem delu v tovarni — učila tudi sedem let v Berazateguiju in nekaj mesecev v Slovenski hiši. Ves čas je dajala veliko važnost petju in igralskim nastopom. Iz zdravstvenih razlogov je nato morala pustiti vodstvo Slomškove šole, poučevala pa še nekaj časa v Hurlinghamu in za seboj pri dveh družinah, čez nekaj let n spet pomagala Slomškovi šoli pri igranju in vodstvu šolskega zborčka, s katerim je nastopala pri šolskih in domovih prireditvah in enkrat na mesec pri nedeljski maši. Sestavila je tudi zvezke za prvi in drugi razred, ki jih sedaj uporabljajo otroci naših šol. Svoje vzgojno in kulturno delo je opravljala zadnja desetletja tudi z rednim pisanjem v Božje stezice in občasno tudi v Duhovno življenje. Za pouk in vzgojo naše mladine je skrbela tudi z dolgoletnim vodstvom šolske kolonije v Počitniškem domu dr. Ru-

dolfa Hanželiča v kordovskih hribih. Prav tako je do zadnjega časa prirejala kulturni program za nekatere skupne nastope vseh slovenskih šol Velikega Buenos Airesa.

Ko je sedaj, po več kot 40 letih našega zdomstva, gledala močne vrste slovenske mladine, ki je ohranila narodno zavest in materin jezik, se je z veseljem ozirala na delo, ki ga je bila opravljala z veliko ljubeznijo. Ponosna je bila, ko je opazovala delo svojih nekdanih učencev, ki se posvečajo pouku v slovenski šoli in sodelujejo na odborniških mestih v naši organizirani skupnosti. Z zadovoljstvom se je srečevala s svojimi nekdanimi učenci in učenkami, ki spremljajo svoje otroke v šolo, se nam pridružujejo pri slovenski maši in naših prireditvah. Slovenski jezik ji je pomenil veliko vrednoto, nadvse je ljubila slovensko pesem, rada je imela slovensko knjigo in naše liste, redna udeleženka pri slovenski maši ji je bilo globoko duhovno doživetje, zavedala se je važnosti naše organizirane skupnosti. Desledno in velikodušno je ves čas zdomstva živela v skladu s tistimi ideali, zavoljo katerih je 45. leta zapustila ljubljeno domovino.

Gospodična Anica, hvala vam za vaše delo, za vaše prijateljstvo, za vaš zgled, ohranili vas bomo v trajnem spominu!

J. Š.

MALI OGLASI

ZA DOM

POHISTVO: za jedilnice, spalnice, dnevne sobe, moderno in angleški stil. Martin Kovačič — T. E. 765-1682.

PREGELJ in sinovi: izdelava kuhinjskega pohištva; Montevideo 35 - Tablada - T. E. 652-8157.

REDECORA — celotna oprema stanovanj: blago za naslanjače, odeje, zavese, tapete, preproge — Bolívar 224, Ramos Mejía, T. E. 654-0352.

Garden Pools — konstrukcije bazenov - filtri - avtomatično zalivanje - Andrej Marolt, Martínez de Hoz 110, San Miguel, T. E. 664-1656.

SANITARNE NAPRAVE

Sanitarne in plinske naprave — privatne - trgovske - industrijske - odobritev načrtov. Andrej Marolt, Avellaneda 216, San Miguel. T. E. 664-1656.

ADVOKATI

dr. Vital Ašič — odvetnik; ponedeljek, sredo, petek od 17. do 19., Don Bosco 168 — San Isidro; T. E. 743-5985.

dr. Franc Knavs — vsakovrstne civilne, delavske in trgovske zadeve v Capitalu in Peia. Bs. As. — Tucumán 1455, 9. nadst. E - Tel. 45-0320 - poned., torek, četrtek od 16 do 20.

TRGOVINA

Delikatesa Franc Vester — Gana 119 - Capital - (1 kvadro severno od postaje Liniers).

Alpe Hogar — Stane Mehle — vse za vaš dom - L. Vernet 4225 - 1826 Rem. de Escalada - T. E. 248-4021.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda — Sarmiento 385, 1. nadst., pis. 10 - Buenos Aires - od 11 do 18.30 - T. E. 312-2127.

Kreditna zadruga SLOGA — Bmé. Mitre 97, 1704 Ramos Mejía - T. E. 658-6574, 654-6438. Od poned. do petka od 14. do 19. ure.

Mutual SLOGA — Bmé. Mitre 97, 1704 Ramos Mejía - T. E. 658-6574, 654-6438. Od ponedeljka do petka od 14. do 19. ure.

SLOGA — PODRUŽNICA SAN MARTIN — Slovenski dom - Córdoba 129 Tel. 755-1266 - Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure. (g. Stanko Oberžan).

SLOGA — PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS — Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (ga. Marija Gorše).

SLOGA — PODRUŽNICA RAMOS MEJIA. V pritličju posloja Sloge, Moreno 129. Od ponedeljka do petka od 16.—19. ure. T. E. 658-6574 — 654-6438.

SLOGA — PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - Monte 1851 - Uraduje ob četrkih od 20. do 22. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) H. Irigoyen 2756 Tel. 651-1760 - Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 (gdč. Julka Moder).

Cena največ štirih vrstic A 5.- za enkratno objavo, za ves mesec — 4 številke — A 15.-.

REŠITEV KRIŽANKE

VODORAVNO: 1) Kosa. 5) Zola. 9) Rafal. 14) Dro. 17) Apis. 18) Kapar. 19) Enako. 20) Proč. 21) Mera. 22) Opika. 23) Ginoč. 24) Leva. 25) Era. 26) Aloja. 27) Prot. 28) Imenik. 30) Naroden. 32) Stran. 34) Oton. 35) Lina. 36) Trst. 37) Zveličar. 41) Solijo. 44) Pika. 45) Pleve. 46) Emu. 47) Preko. 48) Ra. 49) Kras. 50) Dekan. 52) Eksa. 53) Mura. 54) Brat. 55) Solata. 56) Tak. 57) Sita. 58) Blato. 59) Eva. 60) Analiza. 62) Kroji. 63) Ugankar. 67) Ana. 68) Slika. 69) Stal. 70) Ata. 71) Kantor. 74) Upam. 76) Krit. 77) Oljen. 78) Raki. 80) Oh. 81) Hvala. 82) Rte. 83) Ideja. 85) Odar. 87) Vrtar. 88) Dinamika. 90) Štor. 91) Amos. 92) Seno. 93) Opora. 94) Remizni. 98) Obupna. 101) Svak. 102) Luksi. 104) Nov. 105) Sari. 106) Moten. 108) Pijan. 109) Pase. 110) Enak. 111) Idile. 112) Uje. 113) Smer. 114) Lar. 115) Talec. 116) Hale. 117) Toči.

NAVPIČNO: 1) Kamen. 2) Opera. 3) Sirar. 4) Asa. 5) Zapona. 6) Opji. 7) Lakasti. 8) Ara. 9) Reprat. 10) Anion. 11) Fant. 12) Ako. 13) Ločitev. 14) Dren. 15) Rovi. 16) Očak. 18) Koleno. 20) Pleni. 26) Adijo. 27) Prsa. 29) Moledoval. 31) Olika. 33) Trka. 34) Oves. 37) Zlato. 38) Čeka. 39) Amat. 40) Runa. 41) Speta. 42) Orkan. 43) Leska. 44) Para. 45) Prati. 48) Ruta. 49) Kraja. 51) Elan. 53) Mizar. 54) Bloke. 55) Segam. 57) Sinonimen. 58) Briti. 61) Late. 62) Klika. 63) Utah. 64) Karat. 65) Atila. 66) Ratar. 68) Shaja. 69) Spor. 71) Kord. 72) Alti. 73) Njen. 76) Kvasi. 78) Reko. 79) Vdor. 81) Hromi. 84) Dinamit. 85) Otok. 86) Aralija. 87) Vmesna. 89) Aspik. 90) Španec. 91) Arkade. 93) Ovele. 95) Znamo. 96) Noseč. 97) Iveri. 98) Osel. 99) Bana. 100) Urar. 101) Stil. 103) Ujel. 107) Oda. 108) Puh. 109) Pst.

NE POZABITE!

V NEDELJO, 6. MARCA OB 16. URI

TRADICIONALNA PRISTAVSKA TOMBOLA

Glavni dobitek: VIDEO „GRABADOR“

desetine drugih lepih tombolskih dobitkov ter — kot vsako leto — par sto koristnih kvatern in činkvinov.

Tablice po A 2.- Za vsak v predprodaji kupljeni karton (5 tablic) — ena zastoj.

Na razpologo bodo hladne pijače, čevapčići in pecivo in

LEPO VABLJENI!

SENČNA PRISTAVA.

NA SVIDENJE!

OBVESTILA

TOREK, 1. marca:

SPZ Gallus prične z rednimi vajami v Slomškovem domu ob 20.30.

NEDELJA, 6. marca:

Tombola na Pristavi.

ŠETRTEK, 10. marca:

Izredni občni zbor Zveze slovenskih mater in žena ob 17. uri. Zbor bo sklepčen ob vsakem številu udeleženk.

NEDELJA, 13. marca:

Začetna šolska prireditev v Slovenski hiši ob 16.

NEDELJA, 20. marca:

V Slomškovem domu tradicionalna tombola.

Občni zbor Zedinjene Slovenije v Slovenski hiši ob 8.30.

SOBOTA, 26. marca:

Redni letni občni zbor Kreditne zadruge SLOGA ob 21. uri v Slomškovem domu.

NEDELJA, 27. marca:

V Rožmanovem domu ob 11.30 blagoslov oljk, sv. maša nato skupno kosilo.

V tiskovni sklad Svobodne Slovenije so darovali: prof. Zvonko Mustapič A 200; ga. Slavka Heller, Buenos Aires, A 25; J. J. Miramar, A 5; Tine Tome, Buenos Aires, A 5; Albert Malovrh, San Justo, A 15; Voršič Vladko, Villa Ballester, A 5; Ivan Mehle, Tablada, A 20; Kreditna zadruga Sloga ob bilanci A 200; ga. Breda Kovač Nilsson, švedska, 10 dolarjev; rev. Joseph Ferkulj, ZDA, 40 dolarjev; Ivan Dormiha, ZDA, 5 dol.; N. N., ZDA, 40 dol.; Anton Šabec, Avstralija, 5 dol.; Otmar Mauser, Kanada, 40 dol.

SLOMSKOV DOM

sporoča vsem rojakom, da bo

letos tradicionalna tombola

v nedeljo,

20. MARCA

Z nakupom tablic v predprodaji, z darovanjem dobitkov podpri naš Slovenski DOM!

COOPERATIVA DE CREDITO "S.L.O.G.A." Ltd.

(Sociedad Legal Orientadora General del Asociado)

Matrícula No. 5380

Bmé, Mitre 97 - Ramos Mejía - La Matanza - Peia. Bs. As.

CONVOCATORIA

De conformidad con lo dispuesto por el artículo 31 de los Estatutos Sociales, se convoca a los Señores socios a la Asamblea General Ordinaria, que se realizará el día 26 de Marzo de 1988 a las 20 horas en el local de la calle Casteli No. 28 de la Ciudad de Ramos Mejía, Partido de la Matanza, Provincia de Buenos Aires, para tratar el siguiente:

ORDEN DEL DIA:

- 1) Designación de dos asambleístas para suscribir el Acta de la Asamblea según el artículo 39 de los Estatutos Sociales.
- 2) Elección de una Comisión escrituradora de tres miembros.
- 3) Consideración de la Memoria, Inventario, Balance General, Estado de Resultados, Anexos 1 y 2, Informe del Síndico y del Auditor, correspondientes al Ejercicio Económico No. 27, iniciado el 1 de Enero de 1987 y finalizado el 31 de Diciembre de 1987.
- 4) Elección de los miembros del Consejo de Administración y Síndicos, según lo determinado por el artículo 41 inc. h) de los Estatutos Sociales. Por dos años: el Vicepresidente, el Secretario, el Tesorero, dos Vocales Titulares, un Vocal Suplente, un Síndico Titular y un Síndico Suplente.

Ramos Mejía, 17 de Febrero de 1988.

EL CONSEJO DE ADMINISTRACION

Oko ni videlo in uho ni slišalo,
kar je Bog pripravil njim, ki Ga ljubijo.

Po kratki bolezni nas je nenadoma zapustila naša draga

Francka Židan

Vse življenje je zvesto in tiho služila Bogu, zato upamo, da je v večnosti že prejela svoje plačilo.

Zahvaljujem se g. Matiju Borštarnju in Jožetu Škerbcu za molitve ob krsti. Posebna zahvala dr. Juretu Rodetu za vso duhovno oskrbo, pogrebno sveto mašo in za vodstvo pogreba.

Zahvala vsem prijateljem in znancem, ki so jo imeli v življenju radi in so se prišli od nje posloviti.

Mici Pavli

Villa Adelina, Buenos Aires, 30. januarja 1988.

Po kratki a težki bolezni je dne 31. januarja 1988 odšel h Gospodu življenja in smrti naš dragi gospod

Pavle Čibej

Pokopan je na pokopališču v San Martinu.

Ob tej priložnosti se zahvaljujem dr. Juretu Rodetu, Franciju Cukjati in Tonetu Bidovcu za tolažbo v bolezni, Jožetu Škerbcu pa za pogrebno sv. mašo, za vodstvo pogreba in molitve pri grobu. — Priporočam ga v molitev in blag spomin.

V domovini žalujejo: žena Anica,

sin Peter z družino,

hčerka Anica z družino,

sestre Marija, Antonija in Pavla

Maribor, Ajdovščina, Rim, Neapelj

Bernarda Čermelj

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
REDACCION Y ADMINISTRACION:
RAMON L. FALCON 4158
1407 BUENOS AIRES
ARGENTINA
Teléfono: 6 9 - 9 5 0 3

Glavni urednik:
Tine Debeljak ml.

Uredniški odbor:
dr. Tine Debeljak, Tone Mizerit,
dr. Katica Cukjati, Gregor Batagelj

Correo Argentino Central (B)	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824
Registro Nac. de la Propiedad Intellectual No. 85.462	

Naročnina Svobodne Slovenije za l. 1988:
Za Argentino A 100; pri pošiljanju po pošti A 120; Združ. države in Kanada pri pošiljanju z letalsko pošto 60 USA dol.; obmejne države Argentine 53 USA dol.; Evropa 65 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 70 USA dol.; ZDA, Kanada in Evropa za pošiljanje z navadno pošto 45 USA dol.

TALLERES GRAFICOS "VILKO" S.R.L., ESTA
DOS UNIDOS 425, 1101 - BUENOS AIRES
T. E. 362-7215

mladinska vez

bo izšla 6. marca

V globoki žalosti sporočamo vsem znancem in prijateljem, da nas je 25. januarja nenadoma za vedno zapustil naš dobri mož, brat, svak in stric, gospod

Jože Javoršek

V tej težki uri se zahvaljujemo vsem številnim kropivcem, pogrebcom in sosedom ter darovalcem cvetja. Še posebno smo dolžni zahvalo gg. duhovnikom za molitve ob krsti, ter župniku Jožetu Škerbcu za vodstvo pogreba in poslovilne besede.

Ohranimo dragega pokojnika v lepem spominu in molimo za njegovo dušo, naj ji Bog da večni mir in pokoj.

Žalujoči:

žena: Gofka roj. Grintal;

sestre: Ivanka por. Baker; Pepca vd. Koprivnikar;

Micka por. Keželnik, z družinami;

bratje: Tine, Vinko in Tone z družinami;

nečakinje in nečaki ter ostalo sorodstvo.

Buenos Aires, Moravče, Workington (Anglija)

Dne 12. februarja je umrla v Ljubljani

Marija Pregelj

Našo ljubo sestro, svakinjo in teto bomo ohranili v lepem in hvaležnem spominu.

Žalujoče družine Vivod, Pregelj, Vičević in Kern Slovenija, Argentina in Kanada

Po težkih preizkušnjah in dolgi bolezni je dne 2. februarja 1988 dotrpela naša nadvse dobra sestra, teta in svakinja, gospodična

Anica Šemrov
učiteljica

Ob izredno lepi udeležbi rojakov smo jo dne 4. februarja pokopali na pokopališču Villegas (grob 760, oddelek B).

Hvaležni smo g. Tonetu Bidovcu za molitve ob krsti, župniku Jožetu Škerbcu za pogrebno sv. mašo, za lep poslovilni govor in vodstvo pogreba.

Iskrena zahvala predsedniku Slomškovega doma Jerneju Tomazinu, ge. Marjani Batageljevi, Andrejki Vombergar ter župniku Tonetu Pintariču za tople poslovilne besede.

Bog plačaj vsem, ki so nam bili v tem težkem trenutku v pomoč, vsem darovalcem vencev in cvetja in vsem kropilcem, ki so prihiteli tudi iz oddaljenih krajev, da so se poslovili od naše drage Anice.

Priporočamo jo v molitev!

Globoko užalošeni:

sestra Olga por. Omahna z možem,

nečak inž. Matjaž z družino,

nečakinja prof. Olga por. Urbančič z možem;

v domovini: brat Miroslav z družino,

nečakinja Andreja Zalar z družino

Berazategui, Ramos Mejía,
Sežana, Rakek

Z globoko žalostjo sporočamo, da nas je za vedno zapustila naša draga gospodična

Anica Šemrov

prva učiteljica in soustanoviteljica Slomškovega doma.

Hvaležna Slomškova šola in Slomškov dom